

2019-11-21
I2019/03104/TP

Infrastrukturdepartementet

Trafikverket

781 89 Borlänge

Uppdrag att upprätta en handlingsplan avseende åtgärder för att möjliggöra förbättrad trafikinformation i järnvägstrafiken

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Trafikverket att, i enlighet med vad som anges under rubriken Uppdraget, upprätta en handlingsplan med ett åtgärdsprogram avseende att vidareutveckla och förbättra den information om infrastrukturens drift inklusive trafikstörningar, som ligger till grund för person- och godstransportörers information om transportutbud, inklusive trafikantinformation till allmänhet och transportkunder.

Vid uppdragets genomförande ska Trafikverket samverka med tågoperatörer, transportköpare, resenärsorganisationer och andra relevanta aktörer.

Uppdraget ska redovisas senaste den 23 april 2020 till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet).

Uppdraget

En handlingsplan med ett åtgärdsprogram ska upprättas i syfte att förbättra den information som ligger till grund för person- och godstransportörers möjligheter att förmedla en lättillgänglig och pålitlig trafik- och trafikantinformation, i rimlig tid, till resenärer och transportköpare under såväl normala driftförhållanden och större planerade underhållsåtgärder som vid trafikstörningar.

Uppdraget omfattar vidare att i dialog med berörda aktörer och utifrån rådande ansvarsfördelning mellan Trafikverket och tågoperatörerna identifiera och redogöra för eventuella brister som hämmar en effektiv

förmedling av trafik- och trafikantinformation samt organisation av ersättningstrafik.

Vid uppdragets genomförande bör det övervägas att på ett kostnadseffektivt sätt och i samverkan med berörda aktörer upprätta mått avseende kvaliteten i den information som ligger till grund för trafik- och trafikantinformationen. Trafikverket ska också redogöra för hur myndigheten avser att följa upp kvalitetsförändringar över tid.

Uppdraget bygger på en sakpolitisk överenskommelse mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna.

Skälen för regeringens beslut

Regeringen har höga ambitioner när det gäller den svenska järnvägen och vill skapa förutsättningar för att öka resandet. Regeringen har fattat beslut om en nationell trafikslagsövergripande plan för transportinfrastrukturen för perioden 2018–2029. Den innebär en satsning på totalt 700 miljarder kronor på Sveriges infrastruktur. Det kommer skapa förutsättningar för omfattande nyinvesteringar men också en ökning av järnvägsunderhållet.

Till följd av de höjda anslagen till järnvägsunderhåll i den nationella planen kommer antalet reinvesteringar i den statliga järnvägsanläggningen att öka. Det medför att järnvägsanläggningen i en högre grad än i dag kommer att behöva tas i anspråk för banarbeten, vilket får till följd att kapaciteten begränsas i samband med arbetenas genomförande. Det påverkar i sin tur förutsättningarna för att bedriva person- och godstrafik. Trafikverket ska i enlighet med järnvägslagen (2004:519) tillhandahålla information om tågrörelser (trafikinformation) vilket ingår som del i de grundläggande tjänster som Trafikverket ska tillhandahålla och avgiftsbelägga via banavgifter. Utöver det kan Trafikverket tillhandahålla extra information på uppdrag av en tågoperatör (trafikantinformation). Sådan information får Trafikverket välja att tillhandahålla till självkostnadspris.

Resandet med järnväg har ökat kraftigt över tid. Persontågens utförda tågkilometer har mer än fördubblats sedan 1990. Ökade satsningar på underhåll och investeringar i den statliga järnvägsanläggningen är viktiga åtgärder för att stärka järnvägens funktion och robusthet och därmed även skapa förutsättningar för en ökad leveransförmåga och punktlighet.

Regeringen anser att det är viktigt att arbeten i spåren planeras och genomförs med en lång framförhållning och i samverkan med tågoperatörer, transportköpare, resenärsorganisationer och andra relevanta aktörer så att störningar för tågtrafiken minimeras och att aktörerna kan planera sin verksamhet med en god framförhållning. Resenärer ska kunna lita på att tågen går och att det vid behov finns en väl fungerande ersättningstrafik och godstransportköpare ska kunna känna sig trygga med att godset kommer fram till kunden i tid. Trafikverket måste i god tid informera om planeringen av banarbeten så att tågoperatörer ges godtagbara förutsättningar för sin planering av transportalternativ.

Det är även viktigt att det vid situationer där oförutsedda driftstörningar uppstår finns tillgång till nödvändig och korrekt trafik- och trafikantinformation. För att skapa förutsättningar för ett ökat tågresande och att flytta över gods från väg till järnväg anser regeringen att det inom ramen för den nationella planen för transportinfrastruktur finns behov av att vidta åtgärder för att förbättra trafik- och trafikantinformation.

På regeringens vägnar

Tomas Eneroth

Mats Bellinder

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Finansdepartementet/BA

Miljödepartementet/ME

Infrastrukturdepartementet/TM och US